

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської науково-практичної
конференції
Київського національного
університету культури
і мистецтв

**ДИЗАЙН ПІСЛЯ ЕПОХИ
ПОСТМОДЕРНУ: ІДЕЇ,
ТЕОРІЇ, ПРАКТИКА**

15 – 16 квітня 2021 р.

УДК 7.012+7.038.6

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
(Прокол №10 від 22.03.2021)

Дизайн після епохи постмодерну: ідеї, теорія, практика: матер.
Всеукр. наук.-практ. конф., 15 – 16 квітня 2021 р. / МОН України,
Київ. нац. ун-т к-ри і мист; редкол.: Удріс-Бородавко Н.,
Болтенков А., – К.: КНУКіМ, 2021. – 222 с.

УДК 7.012+7.038.6

© Автори публікацій, 2021

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2021

КОЛЕКЦІЙНИЙ ТА АРТ-ДИЗАЙН НА МЕЖІ МИСТЕЦТВА І ПРОЄКТУВАННЯ

УДК 7.05:62:800

КОЛЕКЦІЙНИЙ ДИЗАЙН: ТЕНДЕНЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ

Матоліч Ірина Яремівна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри дизайну
Університету Короля Данила
(м. Івано-Франківськ)
ORCID: 0000-0002-9728-7372

***Ключові слова:** колекційний дизайн, індивідуальний виріб, колекціонери.*

Однією з актуальних тенденцій ХХІ століття є колекційний дизайн. До нього відносимо проєктування різних предметів інтер'єру: столи, стільці, люстри, які ще не належать до категорії «арту», але вже й не вписуються в рамки стандартного дизайну. Це відбувається тому, що колекційний дизайн за своїми художніми якостями вже давно зрівнявся з мистецтвом.

Сюди належать речі, які є не лише функціональними, але й практичними. Як правило, вони є унікальними, оскільки були випущені обмеженим тиражем чи відомими людьми. Тираж таких об'єктів – від одного до дванадцяти, не більше. Також існує практика спецзамовлення під конкретний простір [1].

Засновником колекційного дизайну вважається шотландський архітектор Чарльз Макінтош. Заснована ним у 1897 році школа мистецтв у Глазго стала місцем, де працювали ремісники

(займалися виготовленням виробів з червоного дерева), а також дизайнери та декоратори [1].

Згодом, на початку ХХ століття відомий законодавець моди та смаку в довоєнній Європі Йозеф Гофман разом із Коломаном Мозером засновує «Віденські майстерні», де виготовляють унікальні предмети меблів і посуду. Такі предмети становлять значну цінність, оскільки їх виготовляли вручну.

У 1915 році під впливом творчості Казимира Малевича та Піта Мондріана колір і візерунок стають невід'ємними частинами сучасного дизайну, прорив у якому здійснюють представники школи Баугаузу: Ле Корбюзьє, Шарлотта Перріан, П'єр Жаннере, Алвар Аалто, Карло Молліно, Джо Коломбо та інші. Вони проєктували предмети меблів із використанням актуальних матеріалів, а саме: металу, штучного мармуру, ДСП, шкіри та шкірзамінника. На жаль, Друга світова війна зупинила всі творчі процеси [1].

Після війни промисловість, а з нею і дизайн вийшли на новий якісний рівень. Став активно розвиватися й зміцнювати свої позиції промисловий дизайн. Деякий час навіть здавалося, що повернення до колекційного дизайну вже не буде. Починаючи з 1970 року розпочинається активний процес появи предметів колекційного дизайну, а саме предметів, які є функціональними, і водночас мають неабияку художню та культурну цінність.

Сучасні дизайнери: Рон Арад (Ізраїль), Том Діксон (Велика Британія), Мартін Баас (Голландія), Арне Якобсен (Данія), Фінн Юль (Данія), Ханс Вегнер (Данія), Поль Кьєрхольм (Данія), Еttore Соттсасс (Італія), Оскар Німеєр (Бразилія), Жуакін Тенрейру (Бразилія) відмовилися від масового виробництва, а натомість проєктують вироби в одному або кількох екземплярах [2; 3].

При індивідуальному виготовленні виробу, як правило, матеріали обходяться дешевше, ніж якби їх виробляли промисловим

способом. Таким чином, дизайнер позбавлений зобов'язань зробити предмет, який буде мати конкурентну ціну, добре продаватися і бути зручним для всіх. Створення предмету колекційного дизайну – це свого роду професійний виклик. У наш час колекційний дизайн є поверненням до мистецтва та ремесла, а також поєднанням ручної праці та сучасних технологій [1].

Найчастіше такі твори купують заможні люди та колекціонери мистецтва й дизайну, які хочуть мати у своєму інтер'єрі нестандартні вироби.

Як правило, ринкові ціни на твори колекційного дизайну залежать від попиту та пропозиції. Також має значення ім'я автора, рідкість предмету, тираж, історичність та, звісно ж, маркетинг. Попит на них формують артдилери, галереї, аукціонні будинки. За твердженням галеристів, сучасних художників дуже багато, а от сучасних дизайнерів значно менше [2].

Отже, в колекційному дизайні унікальність виробу відіграє вирішальну роль. Найкращий варіант – це прототип, єдиний екземпляр. Найціннішими є речі з перших тиражів.

Список використаних джерел:

1. Колекційний дизайн. Україна. Фантазії. URL: <https://davicasa.ua/ua/uncategorized/kollekcionnyj-dizajn-ukraina-fantazii/>. (дата звернення: 03.03.2021).
2. Коллекционный дизайн – функциональное искусство. Chernozem.info. URL: <https://chernozem.info/journal/kollekcionnyy-dizayn-funkcionalnoe-iskusstvo> (дата звернення: 28.02.2021).
3. Пинская А. Что такое коллекционный дизайн и как формируются цены на него. URL: <https://style.rbc.ru/items/5bcee8e99a79477381965896> (дата звернення: 28.02.2021).